

జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి

జంధ్యాల పాపయ్య శాస్త్రి గారి గురించి తెలియని ఆంధ్రుడు లేడు అంటే
అతీశయోక్తి కాదు. ఇక వారు వ్రాసిన ఈ క్రింది ఆణి ముత్యం చదివి
ఆనందించండి. ఎక్కడన్నా తప్పులు కనపడితే ఊహించి సరిదిద్దమని
పేన్నపము.

**Keywords: jandhyAla pApayya Sastri gAru, kuntl kumAri,
karuNaSrl, karuNaSree, karuNa Srl, telugu IO kAruNya
glAlu, adbhuta geetamulu, aaNimutyamulu, ANimutyAlu**

www.maganti.org

Vamsi M Maganti

contact@maganti.org

కుంతీ కు మారి

అది ర మణీయ పుష్పవన మావన మందొక మేడ మేడపై
నది యొక మారు మూల గది యా గది తల్పులు తీసి మెల్లగా
పదునయిదేండ్ల యాడుగల బాలిక పోలిక రాచపిల్ల జం
కొదవెడి కాళ్ళతోడ దిగుచున్నది క్రిందికి మెల్లమీదుగా!

కన్నీయ లాగె వాలక ము కన్నడుచున్నది కాదు కాదు ఆ
చిన్నీ గులాబి లేత యరచేతులలో పసిబిడ్డ డున్నయ
ట్లున్నది యేమీ కావలయునో గద యామెకు? యచ్చుగ్రుద్దిన
ట్లున్నపి రూపురేఖ తెవరో యనరా దతడామె బిడ్డయే!

దొరలు నానంద బాష్పాలా పొరలు దుఃఖ
బాష్పములొ గాని యివి గుర్తుపట్టలేము;
రాలుచున్నపి ఆమె నేత్రాలనుండి
బాలకుని ముద్దు చెక్కుటద్దాల మీద!

పోత్తులలోని బిడ్డనికీ పుట్టియు పుట్టక ముందె యెవ్వరో
క్రొత్తపి వజ్రపుం గవచ కుండల ముల్ గయినేసినారు మేల్
పుత్తడి తమ్మిమొగ్గ బుజిబుగ్గల ముద్దులు మాటగట్టు నీ
నెత్తురుకందు నెత్తుకొని నెచ్చెలి యెచ్చటి కేగుచున్నదో!

గాలి తాకున జలతారు మేలి ముసుగు
జారె నొక్కింత యదిగో! చిన్నారి మౌము!
పోల్చుకొన్నాములే! కుంతిభోజపుత్రీ
స్నిగ్ధ సుకుమారి యామె కుంతీకుమారి!!

కడువేగ మ్మున చెంగుచెంగున తరంగాల్ పొంగ నా తోట వెం
బడి గంగానది పారుచున్నయది బ్రహ్మాండ మ్ముగా అల్లదే
బుడుతన్ చేతులలోన బట్టు కొని యా పూబోడియున్ గూడ ని
య్యెడకే వచ్చుచునుండె గద్గది కతో నే మేమొ వాపోవుచున్

"ముని మంత్ర మ్ము నొసంగనేల? ఇడెబో మున్నుండు మార్తాండు ర
మ్మసి నే కోర గనేల? కోరితిని బో యాతండు రానేల? వ
చ్చెను బో కన్నయనంచు నెంచక ననున్ జేపట్ట గా నేల? ప
ట్టెను బో పట్టి నొసంగనేల? యడుగంటెన్ కుంతి సౌభాగ్య ముల్"

ఏమొడ దాచుకొందు నిపుడీ కసిగందును? కన్నతండ్రి "ఛీ
ఛీ" యనకుండునే? పరిహసింపరె బంధువు? లాత్మగౌరవ
శ్రీ యిక దక్కునే? జనులు చేతులు చూపరె? దైవ యొగ మున్
ద్రోయగ రాదు ఈ శిశువుతో నొడి గట్టితి లోకనింద కున్

"ఈ విషాదాశ్రువుల తోడ నింక నెంత
కాల మీ మేను చూతు? గంగాభ వాని
కలుష హాని యీ తల్లి కడుపులోన
కలిసి పోయెద నా కన్న కడుపు తోడ"

అనుచు పసివాని రొమ్ములో నదు ము కొనుచు
కుంతి దిగినది నదిలోన యంతలోన
పెట్టె కాబోలు పవన కంపిత తరంగ
మాలి కా డోలి కల తేలి వచ్చు ----

మందసము రాక గనెనేమొ ముందు కిడిన
యడుగు వెనుకకు బెట్టి దుఃఖాశ్రుపూర్ణ
నయనములలోన ఆశాకణాలు మెరయ
ఆ దెసకె చూచు నామె కన్నార్పకుండ

దూర దూరాల ప్రాణబంధువు విధాన
అంత కంతకు తనను దాపగుచునున్న
పెట్టె పొడవును తన ముద్దుపట్టి పొడవు
చూచి తలయూచు మదినేమి తోచి నదియె?

ఆత్మహత్యయు శిశుహత్యయనక గంగ
పాలు గానున్న యీ దీనురాతి మీద
భువనబంధునకే జాలి పుట్టెనేమొ!
పెట్టె నంపించి తెరువు చూపెట్టినాడు

"ఇట్టులున్నది కాబోలు నీశ్వరేచ్ఛ"
యనుచు విభ్రాంతియై దిక్కులరసి కొనుచు
నగము తడిసిన కోకతో మగువ, పెట్టె
దరికి జని మెల్ల మెల్లగా దరికి తెచ్చి

ఒత్తుగా పూలగుత్తుల నెత్తు పెట్టి,
వైచెరగు చింపి మెత్తగా ప్రక్కపరచి
క్రొత్త నెత్తలిరాకుల గూర్చి పేర్చి
ఒత్తుకొనకుండ చేతితో నొత్తిచూచి -

ఎట్టకేలకు దడ దడ కొట్టుకొనెడి
గుండె బీగబట్టుకొని కళ్ళు నిండ జూచి
బాష్పముల సాము తడిసిన ప్రక్కమీద
చిట్టిబాబును బజ్జుండ బెట్టె తల్లి

చిన్నీ పెదవుల ముత్యాలు చింది పడగ
కలకల మటంచు నవ్వునే గాని, కన్న
యమ్మ కష్టము తన యదృష్టమ్ము కూడ
నెరుగ డింతయు నా యమామకపు బిడ్డ

చెదరు వృదయము రాయిచేసికొని పెట్టె
నలలలో త్రోయబోవును; వలపు నిలుప
లేక చెయి రాక సుతు కౌగిలించి వెక్కి
వెక్కి యెడ్చును; కన్నీరు గుక్కు కొనును

"భోగ భాగ్యాలతో తులదూగుచున్న
కుంతి భోజుని గారాబు కూతురు నయి
కన్న నలుసుకు ఒక పట్టె డన్నమైన
పెట్టుకో నోచనైతి పాపిష్టిదాన."

నన్నతి పేర్మియె గనెడి నా తలదండ్రుల ప్రేమ యర్థమౌ
చున్నది; నేడు బిడ్డనిట నొంటరిగా విడిపోవ కాళ్ళు రా
కున్నవి; యేమి సేతు; కనియన్ గనలేని యభాగ్యురాల నే
నన్నీ విధాల; కన్నకడుపన్నది కాంతల కింత తీపియే!

"పెట్టియలోన నొత్తిగిల బెట్టి నీనున్ నడి గంగలోసికిన్
నెట్టుచు నుంటి తండ్రి! యిక నీకును నాకు ఋణంబుదీరె; మీ
దెట్టుల నున్నదో మన యదృష్టము! ఘోరము చేసినాను నా
పుట్టుక మాసిపోను! నీను బోలిన రత్నము నాకు దక్కునే!"

"పున్నమ చందమామ సరి పోయెడి నీ వరహళి మోము నే
నెన్నటికైన చూతునె! మరే! దురదృష్టము గప్పికొన్న నా
కన్నుల కంత భాగ్యమును కల్గనె? ఏయమయైన యింత నీ
కన్నము పెట్టి యాయుపిడినప్పటి మాట గదోయి నాయనా!"

పాల బుగ్గల చిక్కదనాల తండ్రి
వాలుగన్నుల చిక్కదనాల తండ్రి
మేలీ నీలీ ముంగురుల వరాల తండ్రి
కాలుచెయి రాసి తండ్రి! నా కన్నతండ్రి!

కన్నతండ్రి నప్పులపూలు గంపెడేసి
చిన్నినాన్నకు కన్నులు చేరెడేసి
చక్కనయ్యకు నెరి కురుల్ జానెడేసి
చిట్టి బాబు మైసిగనిగల్ పెట్టెడేసి

"బాల భానుని బోలు నా బాలు నీదు
గర్భమున నుంచు చుంటి గంగా భవాసి!
వీని నేతల్లి చేతిలోనైన బెట్టి
మాట మన్నింపు మమ్మ! నమస్సుల మ్మ!"

దీ క్కులను జూచి భూదేవి దీ క్కు చూచి
గంగదెస చూచి బీడ్డ మొగ మ్ము చూచి
సజల నయనాలతో ఒక్కసారి కలువ
కంటి తలయెత్తి బాలభాస్కరుని చూచె

మరులు రేకెత్త బీడ్డను మరల మరల
నెత్తుకొనుచు పాలిండ్లపై నొత్తుకొనుచు
బుజ్జగింపుల మమకార ముజ్జగించి
పెట్టెలోపల నుంచి జోకొట్టె తల్లి.

ఆత పత్రమ్ము భంగి కంజాత పత్ర
మొండు బంగారు తండ్రిపై నెండ తగుల
కుండ సంధించి ఆకులోనుండి ముద్దు
మూతీపై కడపటి ముద్దు నునిచి

"నన్ను విడి పోవుచుండె మా నాన్న" యనుచు
కరుణ గద్గద కంఠియై కంపమాన
హస్తముల తోడ కాంక్షలల్లాడ కనులు
మూసికొని నీటిలోనికి ద్రోసె పెట్టె.

ఏటి కె రటాలలో పెట్టె యేగుచుండ
గట్టుపై నిల్చి యట్టె నిర్హంత పోయి
నిశ్చల నిరీహ నీరస నిర్నిమేష
లోచన మ్ములతో కుంతి చూచుచుండె.